

Молодий комунар

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 8 червня 1985 року

№ 69 (3576).

Ціна 2 коп.

В СИНАХ ЧИ ПАСИНКАХ

ПОВИНЕН БУТИ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ДЛЯ СВОГО БАЗОВОГО ПІДПРИЄМСТВА?

п'ятирічка і ми

РОЗМОВА З МОЛОДИМ СУЧАСНИКОМ

Ось уже кілька місяців на сторінках «Молодого комунара» йде жваве обговорення виступу фрезерувальника кіровоградського заводу «Гідросила» депутата Верховної Ради СРСР Івана Машнягуца «За честь заводської марки». Сьогодні його продовжує заступник директора з навчально-виховної роботи Кіровоградського профтехучилища № 6 Микола Григорович БУДАК.

Уже сьогодні, коли зайдете на територію Кіровоградського професійно-технічного училища № 6, можна побачити таблички з написом «Приймальна комісія». А оголошення про набір учнів розклеєні по місту давно. Йде прийом документів від молодих людей, які вирішили пов'язати свою подальшу долю з долею робітничого класу, вирішили стати кадровими робітниками. І одночасно готуються до випуску тих, хто, вже набувши спеціальності, через кілька тижнів одержить диплом і прийде на

підприємство у новій для себе якості — робітника з відповідно присвоєним розрядом. Це два, як-то кажуть, вікові моменти у житті учнів нашого училища. А між ними 10 місяців навчання — теоретичної і практичної підготовки їх до самостійного робітничого життя.

Отже, завтра випускник нашого училища прийде на виробництво. Як його там зустрінуть, чи чекають на нього? Ці питання постійно хвилюють нас, викладачів і майстрів виробничого навчання, дирекцію училища навіть

після того, як випускники одержали дипломи. Адже наше покликання — постійно і безперервно забезпечувати виробництво кадрами. Причому кадрами високої кваліфікації, вміними, добре підго-

товленими професійно.

Не секрет, інколи є цілком справедливі нарікання на якість професійної підготовки молодих робітників. І як правило, усі «шишки» падають на навчальний заклад. Чому? Я хотів би спростувати цю думку тому, що тут є ряд серйозних проблем, вирішення яких було б вигідним у першу чергу для виробництва. Отже, все по-порядку.

Новачок приходять у цех. У своїй статті «За честь робітничої марки» Іван Машнягуца досить точно передає обстановку, у яку той потрапляє. Правильно, робота вимагає досконалого знання виробничих процесів, віртуозного володіння різноманітним інструментарієм. Нерідко усі ці складності стають тим порогом, який новачку самому не подолати.

Процес адаптації має відбуватися коли учень ПТУ приходить на завод не кадровим робітником, а ще тільки практикантом. [Закінчення на 2-й стор.]

У польоті «Союз Т-13»

ПОВІДОМЛЕННЯ ТАРС

Відповідно до програми дослідження космічного простору 6 червня 1985 року о 10 годині 40 хвилин московського часу в Радянському Союзі здійснено запуск космічного корабля «Союз Т-13», пілотованого екіпажем у складі командира корабля двічі Героя Радянського Союзу, льотчика-космонавта СРСР полковника Джанібекова Володимира Олександровича і бортінженера Героя Радянського Союзу, льотчика-космонавта СРСР Савіних Віктора Петровича.

Програмою польоту корабля «Союз Т-13» передбачається проведення спільних робіт з орбітальною науковою станцією «Салют-7». Тепер станція, яка перебуває на навколосвітній орбіті більше трьох років, здійснює політ у законсервованому стані.

Бортові системи корабля працюють нормально, самопочуття екіпажу добре.

Космонавти Джанібеків і Савіних приступили до виконання програми польоту.

Про проблеми становлення молодих робітників йдеться у матеріалі під рубрикою «П'ятирічка і ми: розмова з молодим сучасником» (1 і 2 стор.).

Як уже повідомлялось, десятикласники Добровісної середньої школи Вільшанського району написали колективну заяву з проханням прийняти в колгосп. (Читайте на 2-й і 3-й стор.).

У кожному колгоспі, радгоспі повинні масово розвиватися фізкультура і спорт (3 стор.).

Тваринники області нинішньої зими посправжньому відчують цією тим зусиллям, які виявили механізатори торік на заготовці кормів. Півторарічний запас дає змогу господарствам мати стабільні результати по надоях молока, приростах живої ваги у тваринництві.

І ось знову прийшли літні дні. Буяно ростуть на полях під теплими дощами багаторічні трави, кукурудза, інші кормові культури. Кормозбиральні комбайни вже в полі — почалася косовиця. Заготовити її цього року не менше, як півтори норми кормів беруться механізатори області. І, звичайно,

найактивнішу участь у цій сільськогосподарській кампанії беруть комсомольці й молодь.

Наш кореспондент зустрівся з першим секретарем Онуфріївського райкому комсомолу Ярославом МЕНДУСЕМ і повів розмову про кількарічний досвід комсомольців району на кормовому полі.

чері — з шістнадцятої до сутінок.

Далі — в кооперації можна краще маневрувати технікою. Буває, що в сусідніх колгоспах неодноразово дозрівають кормові культури — загиб повним складом працює на тих нивах, де прийшла пора для косовиці.

І ще один фактор — в кормодобувному загоні великою рушійною силою стає соціалістичне змагання. Тут не останнє слово кажемо й ми, комсомольські працівники — вчасно випущена «блискавка», сказане добре слово, похвала стимулюють у роботі. Господарства не повинні забувати й про матері-

районний показник по надоях. Кормодобувний загін працюватиме на пліч ферму, зокрема.

— Ярослав, кілька слів про шефство не на папері, а на ділі.

— На фермі роботи багато. Непридатний водогін, приміщення треба ремонтувати. Поточний ремонт здійснюється нині, коли худоба в літніх таборах, — лагодяться автопоїлки, підлога тощо. Комсомольці сільгосптехніки завезли два транспортери, які вже встановлюють. Шефи з сільгосптехніки збираються очистити всю територію від гною, зробити планування, спільно районного зв'язку виявили ініціативу огородити ферму. Ще на початку травня комсомольці Збіківської десятирічки посадили біля ферми дерева. Впорядковують територію ферми з наочною агітацією, оформлятиметься будинок тваринника... Одне слово — шефство районної комсомольської організації в дії. Вагоме слово скажуть безперечно і комсомольці міжгосподарського кормодобувного загопу.

— І останнє запитання. Подібні міжгосподарські загопи за прикладом онуфріївських працювали й у інших районах. А під час інших збиральних кампаній використовується цей досвід?

— Так. Торік, приміром, колгосп імені Комінтерну й Онуфріївський кінний завод № 175 скооперували загиб для збирання кукурудзи на силос і на зерно. І він вправдав себе.

Вів розмову В. БОНДАР.

Що може міжгосподарський

— Ярослав, мова в першу чергу піде про досвід райкому комсомолу по створенню й діяльності комсомольсько-молодіжних кормодобувних міжгосподарських загонів. Онуфріївські комсомольці мають такий досвід, тому нагадай читачам з чого все це починалось?

— Ідея створення міжгосподарських кормодобувних загонів народилася в райкомі комсомолу весною 1980 року і тоді одразу ж взяла участь за тієї ж і в житті. В кооперації загопу взяли участь два колгоспи і районні організації сільгосптехніки та сільгоспхімії. То був експеримент, який себе не виправдав. Якщо колгоспи були зацікавлені в такій кооперації, бо ж на їхніх землях заготовляються корми, то сільгосптехніка і сільгоспхімія часто не приєждати техніки, не мали кого послати з механізаторів чи водіїв, шукали інших причин і вже того року стало ясно — кооперуватись повинні тільки колгоспи.

Але результат навіть не вдало скооперованого кормодобувного загопу пере-

конав скептиків — ідея сама по собі правильна: за літніх днів загиб заклад у траншеї тисячу тонн сінажу. Досі таких темпів на заготовці кормів не знали. І наступного року експеримент продовжився. Довести право на життя нашої ідеї погодились два господарства — колгоспи імені Ілліча й імені XX з'їзду КПРС. В організації, комплектуванні загопу райкомові комсомолу допомогли керівники колгоспів, були чітко розроблені моральні й матеріальні стимули для механізаторів і шоферів, і до косовиці ми підійшли у всеозброєнні. А той факт, що наступного, 1982 року, в районі працювало уже шість таких скооперованих загонів — результат вдалого експерименту.

З того часу щороку кооперують колгоспи техніку, людей, щоб вчасно, в найкоротші строки закласти корми в траншеї. Бо це дуже важливо. Контролює роботу комсомольсько-мо-

лодіжних загонів райком комсомолу.

— З того часу уже минуло шість років. Сьогодні можна впевнено говорити про те, які переваги дає кооперація в кормодобуванні кількох господарств?

— Дає багато. Найперше — ефективніше використовується техніка. Одне господарство може запропонувати більше автомашин для перевезення сінажу, силосу, сіна, інше — збиральної техніки. Вигода тут подвійна: і зайва техніка не простояє, і робота в полі йде на повну потужність. Відомо, що найкращі корми ті, які заготовлені вчасно — в них найбільше зберігається поживних речовин. І якщо господарство (насамперед з економічною віддачею) не має необхідної кількості збиральної і транспортувальної техніки — то кооперація усуває ці недоліки. Кормодобувні загопи працюють з п'ятої до десятої години ранку, і вже

КОРМИ- турбота КОМСОМОЛЬСЬКА!

Немаловажним є й те, що в єдиний колектив гуртуються механізатори, шофери з різних колгоспів, різних сіл. Впевнений я, і не вже доведено на практиці, що в гостях працюють зважливі з особливою енергією, аби була така взаємність на своєму полі. Та й знаходиться час обміняти професійним досвідом, що особливо для молодих є важливою потребою постійно.

ма колгоспани — імені Кірова й «Путь Октября». Цього року кормодобувний загиб має ще й додаткове завдання. В колгоспі «Путь Октября» знаходиться молочнотоварна ферма № 3, зважливу тому над якою взяла шефство районна комсомольська організація. Ще вчорашній розробили систему заходів, за допомогою яких збираємо вивести ферму із відстаючих — бодай на середньо-

альні стимули. Ці питання роздумуються наперед.

— «Молодий комунар» п'ятий рік висвітлює досвід онуфріївських кормодобувних ків. Як працюватимуть такі загопи нинішнього року?

— Нині потужно працює такий загиб, скооперований дво-

У перші ж дні липня випускники Добрівської СШ Вільшанського району всім класом прийдуть працювати у місцевий колектив імені Димитрова та колгосп «Мир».

ВСЕ ПОЧИНАЛОСЯ ТАК

Іще раз «чому?». На це запитання, певно, вже трохи набридло юнакам і дівчатам відповідати з тих пір, як стало всім відомо, що вони поставили свої підписи під колективною заявою зарахувати їх членами колгоспу.

— Давайте поговоримо відверто, — запропонувала я добрівським десятикласникам. — Чому все ж таки лишаєтесь вдома?

— Просто не хочемо розлучатися, — зізнається комсорг класу Таня Живіцька. — Звичайно за стільки років одне до одного.

І справді, цей десятикласний зв'язок щира дружба, котра народилася і зміцніла в щоденному спілкуванні в школі, роботі на різних

об'єктах місцевого колгоспу, сільських мандрівках, вечорах відпочинку... Це по-перше. А по-друге, велику роль тут зіграла і

професійна орієнтація хлопців і дівчат на сільськогосподарські професії, саме на ті, яких потребує господарство і село.

„ЯКЩО ВСІ,

Розповіді вчителів і пересвідків виробництва (серед них, до речі, багато випускників Добрівської СШ), закріплювалися працею на робочих місцях поруч із дорослими. Все це посприяло тому, що, закінчивши десятирічку, колишні учні прийшли на ті ж самі тваринницькі ферми, тракторні бригади, польові стани, автогаражі вже не тимчасовими помічниками, а повноцінними працівниками.

Одного дня до школи прийшли працівники райкому комсомолу і запропонували випускному класу проанкетуватися. Треба було дати відповіді на такі чотири запитання:

1. Про яку професію ти мрієш?

2. Що ти вибрав собі для продовження навчання: вуз, технікум, ПТУ?

3. Як ти дивився на те, щоб усім класом залишитися у колгоспі?

4. Чи є у господарстві люди, з яких береш приклад, на кого хотів би бути схожим і чому?

Відповіді, звичайно, були різними на всі запитання.

тання, крім одного — третього. Не домовляючись, не зазираючи у записи суцільно по парті у всіх десятикласників в анкетному листі було введено: «Якщо всі, то і я».

ОТЖЕ,

ВИРІШЕНО!

...Ті комсомольські збори класу були особливі бурхливими. Всім двадцятьом співбачкам хотілося одночасно висловити свою думку з приводу задуманого, і Таня Живіцька доводилося постійно заспокоювати товаришів.

— От здорово, іще рік побудемо разом!

— Із класу десятого переходимо в одинадцятий!

— От, щоб мені трактор колісного дали, я б... так розмірковували вголос хлопці й дівчата.

— Ну, а як же нам бути? — розгублено звернувся до всіх Володи Петрович.

І клас на мить замовк. Справді, як же «разом».

В синах чи пасинках

ПОВИНЕН БУТИ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ДЛЯ СВОГО БАЗОВОГО ПІДПРИЄМСТВА?

[Закінчення. Поч. на 1-й стор.]

Та, як це не прикро, під час практики його нерідко взагалі до уваги не беруть.

Згоден з Іваном Машнягую, що шефські зв'язки учнів профтехучилища № 6, яке готує кадри для заводу «Гідросила», зі своїм базовим підприємством, знаходяться зовсім не на тому рівні, на якому б мали бути. Я б ще додав — вони просто формальні.

Завод «Гідросила» став нашим базовим підприємством у 1981 році. За цей час важко пригадати конкретні приклади суттєвої допомоги нашому навчальному процесу, нашій спільній справі — підготовці кадрів. Мабуть, варто почати з того, що, по-перше, завод не відчував дефіциту робочої сили і, по-друге, просто не потребує робітників усіх цих спеціальностей, ім, скажімо, майже не потрібні токарі, столяри, електромонтери (хоча наше училище єдине в місті, що їх готує). Електромонтерів ми б могли готувати 2 групи, а завод може прийняти 20—25 чоловік від сили. Ну, а та на спеціальність, як слюсар-силовий радіопаратури взагалі для підприємства іншого профілю — ми готуємо їх для Кіровоградського заводу радіобудів. Отже, «Гідросила» не зовсім задовольняє нас як базовий, з ми їх — як навчальний заклад, що готує кадри для заводу. Це, єдине, мабуть, що можна віднести до об'єктивних причин нашого непорозуміння.

Далі — складніше. Специфіка навчання в училищі така: день — теорія, день — практика. Сьогодні їм викладачі розкажуть і покажуть певну виробничу операцію чи процес на схемі, а завтра вони усе це повинні закріпити самостійно на верстаті, у навчальному цеху. Логічно і доцільно. Але... мало-ефективно. Рік тому комісія, що вивчала стан об'єднання в навчальних класах, зробила висновки: 85 процентів обладнання — фізично і морально застаріле. Крім того, і во-

но в далеко недостатній кількості. Ну, ось для прикладу, ми маємо 21 токар.

но-гінторіальний верстат (з учнів у майстерні — 100!), із них 8 верстатів випуску 1951—1958 років, 8 — випуску 1961—1968 років, 4 — випуску 1971—1973 років, і тільки один зроблений у 1981 році.

Така ж картина і з вертикально-свердловальними верстатами — із десяти лише один новий, решта з датою випуску не пізніше 1964 року. Зрозуміло, тепер, яку практичну підготовку отримує наш учень у стінах училища. Ми неодноразово ставили питання перед нашим базовим підприємством про заміну обладнання в навчальних класах. Безрезультатно. Нове обладнання, мовляв, їм і самим потрібно. Хоча не пам'ятаю, щоб за останні роки до нас і списане потрапляло. Зрозуміло, що коли на виробництві хлопців і дівчат ставлять до сучасних верстатів, вони ще повинні навчитися на них працювати (бо де ж до цього вони їх бачили — наші шефи навіть екскурсію у цехи з власної ініціативи не влаштували). Огоді і виникають нарікання: «Чому вас тільки там (мається на увазі в училищі) учили!».

Я вже говорив, що базовому підприємству не потрібна така кількість робітників, яку ми щорічно готуємо. Але ж у місті є чимало інших промислових підприємств. Ось протигом навчального року з допомогою наших майстрів, учні укладають індивідуальні договори з підприємством, якому потрібні робітники саме цієї спеціальності. Згідно постанови Ради Міністрів СРСР є навіть дозвіл, який дає право підприємствам доплачувати учням, з якими доано заключено договори, стипендію до тарифу робітника першого розряду. Одержуючи гроші від підприємства протягом десяти місяців навчання, випускник, зрозуміло, йде туди працювати. Але не

обов'язково, щоб він там проходив практику. На жаль...

Тепер, очевидно, може поапоритись минулорічна картина. Ми вже обговорювали цю ситуацію зі старшим майстром училища Віктором Павловичем Чурбановим. Що ж було? Ряд підприємств, з якими наші учні уклали договори, відмовились узяти їх на практику. Ми влаштували їх на інші заводи. А коли настає час розподілу, підприємства — замовники зажадали своїх «договірників» назад. Це в першу чергу стосується заводу «Гідросила». Ось і тепер, попередньо вони замовили 30 слюсарів-інструментальників, а на практику всіх не взяли. Хоча немає сумніву, під час розподілу вони зажадають про свою заявку...

Згідно положення, учень повинен проходити виробничу практику там, де він буде працювати. Але чому ж так неефективно інколи використовують наших учнів під час практики? Тут причини, я вважаю, суб'єктивні. Майже в усіх цехах підприємства (і не тільки нашого) прогресує перехід на бригадну форму праці. А от у бригаді учнів беруть без найменшого бажання, або не беруть зовсім... І ніякі вмовляння, переговори з начальниками цехів і від-

ділів результатів не дають: рада бригади так вирішила — не брати. Для практиканта факт вразливий насамперед з морального боку — бригада його не схотіла взяти до себе... Ну, а потім для нього знаходять роботу, яку робітники виконувати не погоджуються. Нерідко практикант працює не за спеціальністю.

Але не все так сумно, як могло б здаватися. Щороку близько сотні випускників закінчують наше училище з відзнакою. Ось і минулого року їх було 93. А восьмидесяти восьми чоловікам кваліфікаційна комісія присвоїла IV (найвищий для випускників) розряд. Отже, все-таки ми готуємо непогані кадри.

Як можна вирішити наші проблеми? Мабуть, було б добре мати нам ще одне базове підприємство. Виробниче об'єднання по сівалках «Червона зірка», скажімо, постійно відчуває потребу у робітниках тих спеціальностей, які ми готуємо. Що ж стосується наших теперішніх шефів з заводу «Гідросила», то ми чекаємо їх щодня. Їх і їхнього шефства. Не на папері — на ділі.

М. БУДАК,
заступник директора з навчально-виховної роботи Кіровоградського профтехучилища № 6.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Згідно положення про базове підприємство, кращі наставники заводу повинні бути закріплені за учбовими групами. Чи був такий нараз по «Гідросилі»? — поцікавилися працівники редакції. Було. Список затверджених у ньому начальників цехів і відділів — наставників учбових груп училища лежав під столом у Миколи Григоровича Будака. «Список бачу щодня — наставників раз на рік, і то, не знали як себе тут поводити — куди йти, що робити...» — таким було резюме нашої розмови.

Редакції відомо, що рік тому бюро Кіровського РК ЛКСМУ повинно було розглянути питання про шефські зв'язки комітету комсомолу заводу «Гідросила» і ПТУ № 6. Не розглянуло... А можливо хоч тоді міг би встановитись місток взаєморозуміння і тісного контакту двох комсомольських організацій — шефі і підшефних. Коли вже відділ технічного навчання заводу нехтує виробничою підготовкою учнів, дирекція — матеріальною базою училища зі згаданих вище причин, то, як пояснити відсутність усної виховної роботи у підшефному навчальному закладі партією і комітетом комсомолу заводу? Чекаємо відповіді.

Виступаючи на партійно-комсомольських зборах відділів науки обласної сільськогосподарської дослідної станції, Галина Плузник сказала: «Наш обов'язок — дохідливо роз'яснювати принципи соціалістичної дисципліни, організації й оплати праці і тим самим повсякчас впливати на формування комуністичного світогляду

закладена в усьому процесі, ту мету, до якої наполегливо й послідовно йде пропаганда, — за словами В. І. Леніна — «виховання справжніх комуністів». Практичний досвід переконує, що ідейно-політичне виховання — це завжди комплекс форм і методів впливу на свідомість і почуття людей

Знає вона відчутну ко-

СТРИВОЖ ЦІЛИНУ БУДНІВ

ЯК СПРАВИ, АГІТАТОРЕ?

своїх слухачів, добиватися росту їхньої свідомості й організованості. Тільки тоді вони будуть активнішими на виробництві, у громадському житті».

За цими словами — її глибокі особисті переконання, досвід пропагандистської роботи людьми, котра пройшла шлях від лаборанта до старшого наукового співробітника одного із провідних відділів станції — рослиниництва.

Галина більше п'яти років веде заняття в системі комсомольського політнавчання. Слухачі її школи — молоді лаборанти, недавні випускники Соснівської середньої школи С. Підвезена, Л. Щербина, Г. Сніпченко, Н. Стародуб. Пропагандист знає: і від неї особисто залежить, як швидко звикнуть дівчата до нового місця роботи, стануть класичними спеціалістами.

У комсомольській школі, зокрема, вивчається курс «Вережливості» — риса комуністична. Без перебільшення — у молоді до нього справжня зацікавленість. Кожне заняття в школі — логічне продовження початой розмови про підвищення активності людської праці, виховання в неї свідомого, доброго, високого ставлення до роботи. Так, наприклад, заняття про переведення економії на шлях інтенсивного розвитку стало теоретичною базою для розгляду теми «Увесь робочий час — сумлінній праці».

Розмовляючи з її колегами, замітками, планами проведення занять, чітко бачу ту ідею, яка

ристь від підготовки рефератів. У них поруч із теоретичними основами теми обов'язково містяться аналіз виробничих проблем, узагальнення неродового досвіду, а також особистий внесок слухачів. Так, у рефераті Л. Поторілової, присвяченому ходу трудової вахти на зустріч 40-річчю Великої Перемоги та XXVII з'їзду КПРС, авторка проаналізувала внесок комсомольців і молоді дослідної станції у трудові здобутки колективу на честь знаменних дат, і радують пропагандистські слова, написані слухачами-комсомольцями у своїх рефератах: «Мій прямий обов'язок — підвищувати трудову і виробничу дисципліну, добросовісно виконувати науково-дослідні роботи як у своєму відділі, так і сприяти її виконанню колегами». Робота над рефератами змушує слухачів ще раз над цим замислитись. Так зазначено й у рішеннях квітневого (1985 р.) пленуму ЦК КПРС.

Про свій пропагандистський досвід Г. Плузник неодноразово розповідала колегам. Підсумовуючи роботу, вона внесла пропозицію переглянути тематику занять. Існуюча, на її думку, розрахована переважно на заводські колективи. А сільська аудиторія вимагає іншого підходу. І це треба врахувати в новому навчальному році. Вона також наголошала, що слухачі мають новіше вивчати прогресивні форми організації праці — зокрема, колективний підхід.

К. ТОМАШИНА,
Кіровоградський район.

ТО І Я

СТО ДОРІГ —
ОДНА ТВОЯЗАЯВИ
НАПИСАНО

коли Володя, Люда Кордюкова, Рая Костингінова живуть не в Добруму, а в сусідньому Станкуватому.

— Нічого, вони працюватимуть в колгоспі «Мир», а на вихідні всі разом збиратимуться у нашому селі, — підказала вихід організатор Антоніна Михайлівна Соловей. — Ви так заді?

Інших варіантів не було. Рішення класних комсомольських зборів було прийнято одностайно. А як на це подивляється у господарстві, що скажуть батьки? Правління обох господарств схвально сприйняли рішення учнів. Тоді настав чийсь найскладніший момент: вговорити, переконати батьків. Це саме, що часто саме вони впливають на те, якою ж стежиною піде їхня дитина після закінчення школи. Іноді це робить, а іноді не робить. Як беззастовно на те згоди синів-чи дочок. «Робитимеш те, що ми скажемо, підемо туди, куди ми скажемо і годі», — трапляється ще й така домашня профілактика. У добровільних випускників такого не бу-

ло. Хлопцям взагалі практично не перешкодило.

— Чи здивувався я самому рішенню? — перепитує Микола Васильович Савенко, — передовий механізатор колгоспу імені Димитрова. — Інакше і бути не могло.

Радий Микола Васильович, що його Володя пішов батьківською стежиною. До речі, він і дружина Ганна Михайлівна 25 років тому теж закінчили місцеву школу і всім класом також залишилися в рідних краях. По-іншому ніколи і не мислили своє життя.

І. С. Живіцький трудиться в колгоспі їздовим. Має шестеро дітей. Тетяна — найменша. Різкими дорогами розійшлися роз'їхалися старші сини і дочки. Є в сім'ї і колгоспники, і медики, і шофери. Та й ось про вчительську професію мріяла. І згодом вона свого доб'ється. А поки що дітями вирішила піклуватися, спробувати себе у справжньому ділі.

А от мама Ірини Сафонові Валентина Іванівна

спочатку не погоджувалася, щоб донька у Маловішнянці залишалася (тут знаходиться відділок колгоспу імені Димитрова). Село маленьке, молоді дуже мало. А коли взяла, що всі дівчата з класу йдуть телятницями, Валентина Іванівна на батьківських зборах сказала:

— Нехай і моїй дочці виділять групу телят. Нічого, справляться. Я допоможу, люди підкажуть.

Огже, вибір зроблено. Хлопці підуть механізаторами, шоферами. Практично всі вони давно з технікою на «ти». Біли батьків постійно, їх видно біля комбайнів, автомобілів, тракторів. Запозичили в дорослих уміння і знання, а зміцнювали їх на заняттях у міжкласному навчально-виробничому комбінаті. Дівчатам робота біля телят теж не новина. Іще з сьомого класу ходять на тваринницьку ферму допомогати старшим. То були ознайомчі трудові уроки, які незабаром перейдуть у самостійні трудові будні.

— Село у нас гарне, це безперечно. І до молоді тут ставляться добре, — каже Мишко Паскаль. — Але у нас не було б ніяких варіантів з приводу куди себе діти після закінчення школи, аби більше у нашому колгоспі було нової техніки, яку довіряли б молодим.

— І асфальтованих доріг на вулицях...

— І гуртків художньої самодіяльності при будинку культури...

— І мали б власний сільський ВІА...

— І працював би комбінат побутових послуг, де можна зробити записку, почитати речі в хімчистці, годинника відремонтувати...

Не скажеш, що хлопці і дівчата вимагають зірок з неба. Все це обов'язково потрібне для життя.

Випускні екзамени у розпалі. І віриться, що ці проблеми теж будуть вирішені. І допоможе тут сама молодь. Кожен тут свій іспит — то іще крок до хвилюючого незабутнього моменту — початку трудової біографії двадцятих юних добровільців.

Т. КУДРЯ,
спецкор «Молодого комунара».
Вільшанський район.

ТВЕРЕЗИСТЬ
НА КОЖЕН ДЕНЬ«Важкі»
дорослі,
«важкі»
діти

До редакції надійшов лист від Ігоря К. І проблема батьків і дітей, порушена нашим невідомим дописувачем, гадаємо, торкається не тільки особисто його. І тому ми хотіли б, щоб свій погляд на проблему висловили і батьки «важких» підлітків, і вихователі та й ровесники п'ятнадцятирічного Ігоря К. Вмістимо його лист.

Здрастуй, редакціє!

Звертається до тебе «важкий» підліток. Прізвисько з нього не пишу, бо свій сором на люди виносити не хочу. Та гадаю, це вже не так і важливо, адже мова йде не про те, хто я такий, а про те, як нелегко і мені буває.

Часто можна почути від дорослих, що діти їхні стали жадливіми, незаслуженими, одним словом «важкими». Мої батьки, наприклад, мене вважають саме таким, бо дійсно, я з ними не знаходжу спільної мови. А навіщо мені з ними спілкуватися, коли вони мене на пляшку проміняли. Приходив додому, а там вже п'ячать. Якось чужі люди сидять, регочуть, а то ще й співати починають. Потім товариші мені кажуть: «У нас вчора знову «квасилили». Що мені їм відповісти? Казав раніше, що в нас дні народження відзначають. Та не вірять хлопці мені. Проте не сміються. Бо якось один спробував. Я йому і врізав. Відтоді чинюся у «важких», бо бачили того хлопця в школу на мене пожалілися. «Яблучко від яблунки!...» — кричала його мама. — Як батько росте! Краще б дала мені ляпаса, ніж отак у класі при всіх сказала. У мене тоді аж в очках потемніло від образи! Я ж не винен, що мої батьки і мати п'ють. Кому треба ота «Перлина степу»? Якби у тому підвалі поставили, скажімо, тенісні столи, то не зазірав би туди мій батько. А нам би було де провезти свій вільний час. Чому вважають, що молоді хочеться бувати тільки на дискотеках чи вечорах? Я, наприклад, дуже люблю в теніс грати, але немає де. А що робити, коли робити нічого? Пити, як мої батьки? Ні, вибачте!

Останні два тижні батько п'є менше, бо похміляв, мабуть, боїться. Якось вчора він написав. Я вранці бачив, що йому погано, але навіть радів з того. Можливо, я не повинен так говорити. Адже батько — це батько. Та я зрозумів давно, що похорошому з ним не можна. Я колись просив його не пити, навіть плакав. Батько вранці мені обіцяв, що пити не стане, а увечері він знову напирався, бив мене і маму.

Тепер я вже батька ні про що не прошу. Я його ненавиджу. За весь сором і біль, якого я через нього зазнав. І тому вважаю, що всі ті заходи, які будуть застосовуватися до п'яниць, дуже правильні і потрібні. Адже «калкаші» псують життя. Не тільки собі, а й іншим.

Ігор К.

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

Молодим вчителям

«Не можна бути педагогом, не оволодівши тонким емоційно-естетичним баченням оточуючого світу». Ця слова нашого земляка В. Сухомлинського взяті епіграфом до книги «Естетична культура і естетичне виховання» (М.: Просвещение, 1983). Високу оцінку дає їй автор передмови — голова наукової ради АН СРСР з проблем естетичного виховання, Герой Соціалістичної Праці, академік С. Герасимов. Це — вагомий посібник і для студентів вузів, і для практикуючих вчителів, який створили відомі вчені-педагоги й вихователі вузів на основі теорії і практики естетичного виховання.

Автор книги «Уроки прекрасного» Н. Ариніна (М.: Просвещение, 1983) узагальнює досвід як власний, так і своїх колег — вчителів владимирських шкіл. Йдеться

про те, як педагоги знаходять можливість вести естетичне виховання і в процесі викладання дисциплін природничо-математичного циклу, праці, домоводства, фізкультури, як активно залучають до цієї роботи батьківський актив.

Важливими засобами розвитку естетично-естетичної активності школярів є фольклор і декоративно-прикладне мистецтво. Досвід педагогів РРФСР по використанню народного мистецтва в художньому вихованні дітей узагальнює Ю. Мансимов у книзі «Біля джерел майстерності» (М.: Просвещение, 1983).

Є. ЯНЧУКОВА,

завідуюча відділом мистецтв обласної наукової бібліотеки імені Н. К. Крупської.

Знайомтесь, ця симпатична дівчина — Надія ДАРІСНКО — номосольський ватажок транспортно-снла. дального цеху № 12 нровоградськ о го заводу «Гідросила», член комітету номосолу підприємства. На заводі вона давно своя — працює тут із 1979 року. Зараз працює техніком-технологом, а закінчить КІСМ (Надія студентка — вечірниця) — буде інженером.

Фото В. ГРИБА.

ВСІЄЮ БРИГАДОЮ — НА СТАРТ

...І кожен сам собі тренер

КІЛЬКА років підряд обласна рада «Колос» проводила змагання з багатоборства ГПО, в яких брали участь кращі хлібороби колгоспів і радгоспів Кіровоградщини. Турнір так і називався — «Трудове і спортивне вахта». Одним з перших на цих стартах переміг механізатор колгоспу «Шлях до комунізму» Долинського району Микола Ткаченко.

І після цих стартів ми предметніше обговорили, як краще проводити турніри серед трудівників села. Радилися з обкомі профспілки працівників сільського господарства. Тоді й вирішили: треба, щоб змагались окремо механізатори і тваринники.

З тих пір і влаштовуємо спартакіади змагання під девізом «Всією бригадою — на старт!» — на призи двічі Героя Соціалістичної Праці О. В. Пігалова та Героя Соціалістичної Праці Г. І. Ткаченко. Ось уже четвертий рік. Кількість учасників обласного фіналу весь час збільшується.

А БУЛИ проблеми і там, у колгоспі «Шлях до комунізму» Долинського району. На стадіон зде-

більшого приходили механізатори, водії автомашин, працівники ремонтної майстерні. Депутат сільради Микола Ткаченко звернувся до Людмили Корнєвої як до голови профкому колгоспу:

— Збирайте жіночу раду і доярок. Не вірю, щоб вони не виявили бажання теж брати участь у колгоспній спартакіаді. То не правда, що соромляться. Їх просто ніхто не покликав.

І поговорили, порадили. Людмила Вікторівна закупила спортивні костюми, інвентар. Запросила на стадіон не окремих жінок, а всіх — щоб взяли участь в спортивному святі «Тато, мама і я — спортивна сім'я». Приклад показала вона, Корнєва, стартували з чоловіком і дітьми. За нею — Микола Ткаченко — з своїми дольовиками — Оксаною і Сергієм. Майстерністю мріялися малюки дитячої школи, яких Людмила Вікторівна навчала плавати. З ними і їх батьки — механізатори, доярки, спеціалісти господарства, керівники виробничих підрозділів.

І ось уже цього року на обласний фінал представники цього господарства приїхали з упевненістю таємно й бригадою тваринників. Очолила команду завідувача молочно-варною фермою Л. Ф. Зазвирька. А з нею — молоді доярки Ольга Новік та Світлана Терпавська — випускниці школи, котрі

приїшли в тваринництво за комсомольськими путівками. Івацькеські тваринники випередили навіть представників села Ониківського Маловішнянського району, котрі раніше нікому не вступали першою. І отримали приз імені Героя Соціалістичної Праці Г. І. Ткаченко — бригадира сивновідгодівельного комплексу радгоспу «Третій випускний» Новотародківського району.

Такий бездарний колектив багатоборців і в радгоспі «Третій випускний». Серед механізаторів тут є теж свій лідер — демобілізований воїн Леонід Кузла, котрий здобув високий моральний і фізичний гарт, виконуючи свій міжнародний обов'язок на афганській землі. Це він допоміг скласти залізничній військово-технічній підготовці призовників Ігорю Федоті — наймолодшому з трактористів, які брали участь в обласному фіналі. Ігор став чемпіоном серед багатоборців своєї вікової групи. Стали результати і в Олександрі Коломійці, Анатолії Лявляса, Василя Кузла. Справді спортивна бригада. І вона заслужено отримала приз імені О. В. Пігалова.

Активізації спортивно-масової роботи в колективі фізкультури радгоспу «Третій випускний» сприяло те, що тут останнім часом почали краще дбати про спортивну базу. У Білозерному збудовано тинтовий стадіон «Факел».

Директор радгоспу М. Ф. Федота сам контролював, щоб зробили все належне, аби на стадіоні можна було провести обласні змагання. Бігові доріжки покрили твердим матеріалом, обладнали трибуни. Тепер місцеві майстри разом з комсомольцями радгоспу приступили до будівництва другої черги цієї спортивної бази — ірених майданчиків, «стежки здоров'я». У вільний час на стадіон приходять механізатори, тваринники. Завдяки активізації спортивно-масової роботи серед виробничників зміцніла і трудова дисципліна в трудових колективах.

Є в нас неогані спортивні бригади в Ульяновському, Гайворонському, Бобринському, інших районах області. Хотілося б, щоб вони не чекали обласних фіналів. А змагалися між собою в колективі фізкультури, на районних турнірах. Є в кожному колгоспі і радгоспі ветерани праці, орденосносці. І тепер, коли ми готуємось відзначити 50-річчя стахановського руху, варто встановити приз імені. Для спортивних бригад, в яких праця і спорт не розділені.

К. КОЛІСНИК,
завідуюча організаційним відділом обласної ради ДСТ «Колос».

ПІДКАЖІТЬ- РОЗКАЖІТЬ

З такою поміткою на конверті вже почали надходити до редакції листи. Отже — ця рубрика віднині буде у «Вітряку» постійною. Тільки боязно трохи, що раптом у засідників «Вітряка» — карикатуристів і фотомельників — духу не стане на безміснє мливо, то що тоді?

Вихід один — запросити наших читачів, аби пособили. Отже, надсилайте, шановні читачі, карикатури, дотепні фото-анімки! Будете певні — вашим творам назви придумають враз, та ще й які!

Як ось і до малюнка фотомельника Д. Безуглова.

Семикласниця Людмила Ткачова з Олександрії — наша постійна читачка і порадиця. Цього разу до карикатури вона пропонує цілу в'язку підписів —

цитат популярних пісень. Ми вибрали дві: «Ету боль перетерпай, я уважать не перестану — все равно счастливой стану» і «В его руках от счастья ключ, и потому он так везуч».

Оперативно на нашу рубрику відгукнулись працівники дитячого садка № 30 м. Кіровограда В. Кравцова: «Хто мріє про машину — подумайте й про шину», О. Ткачова: «Щоб загартувати тіло — тренуватись треба вміло», І. Гафнер: «Спорт і труд — поряд ідуть», Т. Акиншова: «На золоту медаль». С. Лев і Т. Смородіна дякують карикатуристові, що придумав такий ефективний спосіб скинути зайву вагу.

А військовослужбовець Василь Коструба карикатуру підписав лаконічно: «На-дучач».

Тепер — свіже мливо, карикатуриста В. Гордійченка. Завдання залишається те саме: підкажіть-розсмішіть.

Мірошник ОМЕЛЬКО.

МІРОШНИКОВІ ОМЕЛЬКУ НАСНИЛОСЯ, ЩО...

...У Кіровограді на розі вулиць Леніна і Декабристів є затишне кафе-морозиво, де швидко й культурно обслуговують. Зараз важко сказати, що навівало Мірошникові Омельку такі ілюзії — можливо сама назва закладу: кафе-мо-ро-зи-во. Важко сказати.

Отож і сниться йому, що якраз у понеділок, 15 квітня, прийшов він увечері до кафе-морозива, сів за столик та й чекає. Чекав-чекав, аж нічого, точніше — нікого. Як воно завжди вві сні буває, кинувся Омелько до бармена: що, де, чому?

— Офіціант не обслуговує, — крижаним тоном відповіла дівчина з-за прилавку.

І що ж ви думаєте — обізвався на цьому мірошників сон? Аж ніяк, мої любі!

«Нічого, — думає він собі, — прийду завтра, у вівторок, 16 квітня, бо сьогодні понеділок — важкий день. Не виїшло сьогодні швидко, то завтра виїде культурно...».

І справді: шойно на другий день після роботи, так годині у восьмій, прийшли наші Омелько та ще з ним два чоловіки до бару-морозива, як звідки не візьмись появилася офіціантка. Та молода, симпатична, ввічлива...

— Що замовите? — питає.

— Нам би кави, — говорить Омелько.

— А кави нема!

— Як нема? Шойно бармен говорила, що є...

— Кава появиться, якщо візьмете ще й коньяку.

— Як то?! — обурився Омелько, але не прокинувся і додивлявся сон далі. Ще й додав: — Ми непитущі...

— Непитущі? — здивувалась дівчина, — ну, тоді беріть наш фірмовий напій «Апельсиновий». Він коштує 24 копійки за склянку, але з вас я візьму по 26...

— Добре, — каже Омелько, — тільки несіть швидше — разом з кавою.

І сниться Омелькові далі: п'є він принесену дівчиною каву, п'є фірмовий напій, а здається, що п'є вибачте на слові, але ніде правди діти — помій. Така та кава холодна й слабка, такий той напій не-смачний... «Та що це я роблю?» — питає Омелько сам себе уві сні. Хочє з усіх сил прокинутись, а не може! І п'є далі — до дня.

... Отакий брідкий сон наснився Омелькові. Хотів було Мірошник ще тоді, у квітні, висповідатись у «Вітряку», але враз і передумав — може, це воно й неправда (хоча всі сні Омелькові — пророчі), а якщо правда, то, може, справляться дівчата, не може бути, щоб не справились... Та й почекав півтора місяця.

А коли зайшов у кафе-морозиво 5 червня і сів за столик — підійшла до нього та сама чорнява офіціантка.

— Чашечку кави, — попросив Омелько, ввічливо дивлячись в очі дівчині.

— Нема кави, уже півроку нема, — відповідь впевнена.

— А з коньяком? — примружив око Омелько.

— Сказано — півроку нема. В нас мала кавоварка, а в малій приказано не заварювати.

НЕ ПОВЕЗЛО

Ми із лісу приносили мох
Та світлу березову кору...
(Василь Діденко. Збірка «Дзвінка фонетика». Радянський письменник. Київ, 1984 рік).

Мішок під руку й шмиг у ліс —

Летить кора, неначе пір'я...

Вночі з півтонни переніс,
Сховав надійно на подвір'ї.
Тепер сиджу, сушу кору,
Посинів весь, узаявся мохом, —
В заготконтору не беруть...
Дешевий бізнес виліз боком.

Олександр РЯБОШАПКА.

м. Знам'янка.

З МІШКА ГУМОРЕСОК

Надійна секретарка

Я впевненою ходою по-прямував до кабінету.

— Там нікого нема, — рішуче сказали мені. — І взагалі, туди не можна отак зразу...

— Але я тут...

— Ніяких «але»...

— Зачекайте...

— Чого мені чекати? Василь Васильович не велів пускати...

— Власне кажучи... — очманіло мовлю.

— Я бачу — треба викликати міліцію. Порядок є порядок.

Я відчув, що ще секунда — і не стримаюсь. Аж тут вигулькнула моя секретарка.

— Василью Васильовичу?.. Щось трапилось?

— Ось... — показую на зухвале дівчино. — Не пускає.

— Ой вибачте, — зітнілась та. — Я не знала, що ви — Василь Васильович... Тут мене попросили поспішити...

Тепер ця дівчина — моя секретарка.

А. ШПАК.

Заячий квиток

З райцентру в село мчить автобус. На півдорозі до салону заходить контролер і починає перевіряти квитки. Подає і бабуса свого зім'ятого.

— Що це у вас? — запитує контролер.

— Квиток. Хіба не бачиш?!

— Та він же недійсний.

— Таке скажеш! — обурюється баба. — Ціле літо їздила — ніхто й слова не сказав, а восени враз став недійсним...

Кузьма ПОВЕЛЬКО.
м. Олександрія.

ВИСІВКИ

★ Той заготівельник — справжній меліоратор: залюблений в обводні канали.

★ Подививсь правді в вічі й зодяг їй... рожеві окуляри.

★ Загрожував хворий склерозу: «Я тобі пригадаю!».

Анатолій ПАСТЕРНАК.

На село, дідові

«Привіт з райфотокурсів.

Драстуйте, діду! Передайте тітці Марині, що ті кадри, де я зняв молодих і гостей на весіллі фотоапаратом «Зеніт Е» Красногорського фотозаводу випуску 15.IV.1984 року з об'єктивом «Індустар 50», який фіксує від 60 сантиметрів і до нескінченності на кольорову і на чорно-білу фотоплівку, де я знімав їх при сонячній погоді після обіду у затінку при температурі 22 градуси по Цельсію на фотоплівку Шосткинського хімзаводу чутливістю 65 одиниць ГОСТу при відкритій діафрагмі 11 і витримці 1/125 долі секунди згідно з показом фотоекспозиметра, вмонтованому в фотоапараті, при проявленні плівки в фотолабораторії стандартним проявником № 1, який складається із сульфату натрію, гідроксиду, метолу та бурпи, розчинених у дистильованій воді при температурі 30—35° у чорному фотобачку і відфіксуванні у розчині фіксажу, виготовленого з тiosульфату натрію, амонію хлористого і натрію піросерністотокислого на два літри води, — не випили. Передайте також, щоб не продавали весільні наряди, приїду в суботу і зніму запово. Вийшов тільки один кадр, де тітка Марина на порозі пригортає молодих.

Щоб зробити фотографії 9×12 для всіх родичів, хай тітка вшле мені на фотопапір 3 карбованці, на проявник — один і на фіксаж — карбованець 30 копійок. Всього 5 карбованців 30 копійок.

З привітом Ванько Жук. Листа переписав і подав Анатолій КУРГАНСЬКИЙ. м. Кіровоград.

БЕЗ СЛІВ.
Мал. В. ГОРДИЧЕНКА.

В. о. редактора
В. АФАНАСІЄНКО.

«Молодой коммунар»
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолабораторії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова

видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

БК 01123.

Освіт. 0,5 друк. арк.

Індекс 61103.

Зам. № 303.

Тираж 60 300.